

ши блиски болесни, ми журимо да им помогнемо, идемо у болницу, купујемо храну, лекове итд. У овом саосећању се изражава наша љубав и наше саосећање. Исто тако је и упокојеном човеку потребна, можда чак још и више, наша брига. Човек не нестаје као личност у тренутку када мозак умире и срце се заустави. Осим тела (пролазног омотача), човек поседује вечну, бесмртну душу: „Бог није Бог мртвих него живих“ (Мт. 22:31-32).

Управо душа чини човекову суштину. И ми волимо (ако заиста волимо) блиску особу не због лепоте тела и физичке снаге, већ пре свега због њених душевних особина. Ум, доброта, карактер, љубав - све то су особине душе нама блиске особе, оно што чини њену личност. Тело је одећа човека, мења се, са телом се догађају неповратни процеси. Душа не стари, она је бесмртна.

Дакле, ако је нама блиска особа бесмртна, њој је и тамо, ван граница овог живота потребна наша помоћ и подршка. Дакле, шта она од нас очекује и чиме јој можемо помоћи? Скупи надгробни споменици и богате гозбе свакако нису од помоћи души. Потребно је само једно - **наша ватрена молитва за покој њихових душа и опроштај њихових вољних и невољних грехова**. Сам упокојени човек не може да се помолити за себе. Свети Теофан Затворник говори да су упокојенима потребне молитве „као просјацима парче хлеба и чаша воде“.

Потребно је дакле, да се молимо, кајемо за грехе, приступамо Тајнама Цркве током нашег земаљског живота који нам се даје као припрема за вечни. Када човек умире, коначни резултат његовог живота је изведен, он већ никако нје у стању да га измени ка бољем. **Упокојени може једино да рачуна на молитве Цркве и људе који су га знали и волели током живота**. По молитвама рођака, пријатеља Господ може да измени удео упокојеног. Као сведочанство томе служи мноштво случајева из црквеног Предања као и живота Светитеља. Чак ако је упокојени човек био далек од Цркве, он може да добије олакшање сопственог стања због усрдне и сузне молитве блиских.

Још нешто веома важно: ако човек који је отишао од нас није живео црквеним животом, или видимо да је његов живот био далек од заповести Божијих, људи који га воле би требало са посебном пажњом да се односе према својој сопственој души. Сви смо са повезани са блиским особама, као делови једног организма: „*И ако страда један уд, с њим страдају сви удови*“ (1 Кор. 12:26). Други органи могу да узму на себе допунску функцију. Ако нама блиска особа није успела нешто да учини у духовном животу ми смо дужни да то учинимо. Тиме што ћемо спасавати своју душу, ми ћемо донети велику корист и његовој. Наш живот за друге, у сећање на неког може да се изрази у нашој усрдној молитви, у честом причешћивању Светим

Тајнама, у стицању хришћанских врлина, али и великодушној милостињи за покој душе блиске особе.

Веома често се догађа и да људи који су јако ретко долазили у храм, живели немарно, по губитку блиске особе, долазе у храм и постају истински православни хришћани. Њихов живот се у потпуности мења, јер кроз невољу прилазе Богу. И наравно, током целог живота затим се моле за своје упокојене. Путеве Господњи не могу да се испитају.

Људи верујући и људи далеки од Цркве на потпуно различит начин прихватају губитак блиских. Неверујући људи се често налазе потпуно збуњени пред лицем смрти и избегавају чак и помињање, чак и мисао о њој у свакодневном животу. Смрт их плаши, не знају шта их чека, да ли постоји живот тамо? Како се припремити за смрт? Какав однос имати према њој - све ово за неверујуће представља тајну са седам печата. Чак уобичајена фраза: „Нека му/јој је лака земља“ у себи крије неизговорено питање: „Зар је то све? Тело у земљу и ништа више?“

Када умиру блиске особе, људи далеки од вере често упадају у очајање, мрачну тугу, тешко душевно стање: „То је све, живот се завршио ако моје вољене особе више нема. Он је престао да постоји, живот више нема смисла“. Не може се рећи да верујући човек не тугује због смрти блиских, међутим, његов однос према смрти је потпуно другачији. Хришћанска туга је светла, ми знамо да чо-

век живи вечно, да смрт представља само растанак, да се живот упокојеног наставља на други начин. Знамо да смо повезани са упокојенима везама молитве и љубави. Ми не можемо рећи: „био је човек и сада га више нема“. Ако смо волели ближњег приликом живота и након смрти настављамо да га волимо: „Љубав никада не престаје“, говори Апостол Павле (1 Кор. 13:8).

Превелика туга није дозвољена још и зато што она, не само да погубљује нашу сопствену душу (униније - чамотиња представља један од смртних грехова), већ нам и не дозвољава да се молимо за упокојене. У души такве особе ствара се празнина и особа није у стању ништа да учини, па самим тим ни да се помоли. А нашој вољеној особи је тако потребна наша помоћ... Ради њих смо дужни да се доведемо у ред, умиримо колико можемо и све наше силе усмеримо на молитву. Посебно су до 40-ог дана након смрти упокојеној особи неопходне усрдне молитве. У овим, за њу важним данима, потребно је што чешће посећивати црквене службе и код куће читати Псалтир за упокојеног. 9-ог и 40-ог дана је неопходно бити на Литургији, дати да се помене упокојени и сами се помолимо за њега. 40-ог дана Господ суди за сва дела земаљског живота и одређује његов даљи загробни удео; за упокојеног нема веће помоћи од молитве за њега на Литургији тог дана. Међутим, ни након 40 дана не би требало ослабити у молитви. Веома је важно помињати

упокојене сроднике и другове на дан њихове смрти, на задушнице. Човек који се усрдно моли за упокојене и не заборавља их, ни сам потом неће остати без црквеног помињања.

По речи Апостола Јакова: „Много је моћна усрдна молитва праведника“ (Јак. 5:16) и ако стремимо да живимо по заповестима Божији, тада ће и наша молитва имати посебну снагу, можемо да принесемо неописиво велику корист нашим упокојенима. Ако се сами будемо спасавао и молили се за наше блиске, смемо да се надамо да нам предстоји сусрет са њима у оном другом животу. Ако су они достигли Царство Небеско, они ће се обавезно тамо молити за нас.

Молимо Вас, немојте користити овај летак за свакодневне потребе. Ако Вам више није потребан, дајте га другоме или однесите у храм.

**ПРАВОСЛАВНИ МИСИОНАРСКИ ЦЕНТАР
"с. ДАНИЛ СИГОЈЕВ"**

у саставу Мисионарског одељења при Светом
Архијерејском Синоду Српске Православне Цркве

Када одлазе наши блиски...

Можемо доводити у питање скоро све: да ли ће сутра бити облачно време или сунчан дан, да ли ћемо бити здрави или болесни, богати или сиромашни, међутим, за једну ствар нема сумње - сви ми ћемо пре или касније стати пред Бога. Умирање је неминован „пут све земље“. Ипак, знајући све то, ми свеједно приликом губитка нама блиских људи осећамо тугу, што је разумљиво и природно за људску природу. Чак и када се са вољеном особом растајемо привремено, ми тугујемо и жалосни смо, а много више када нам предстоји последњи растанак у земаљском животу. Сам Господ Исус Христос, када је дошао у дом Свог умрлог пријатеља Лазара туговао је духом и плакао јер га је волео. Али, верујући људи имају велику утеху која им помаже да преживе смрт блиских - молитву за своје упокојене. Та молитва попут нити сједињује нас и свет већ упокојених људи.

Свако ко губи блиског човека поставља питање: „Шта могу да учиним за свог љубљеног?“ И заиста, када су на пример на-